

VENKOVNÍ VELIKONOČNÍ KALENDÁŘ 2023

Texty: Markéta Halouzková, Justina Danišová, Kristýna Járová

Ilustrace: Sára Danišová

Učíme se venku

VÁŠ JARNÍ RITUÁL

PRVNÍ JARNÍ DEN – 20. BŘEZNA

Přivítejte první jarní den společně venku.

Vymyslete si vlastní rituál, kterým oslavíte přicházející jarní čas.

Přinášíme několik nápadů:

- Vytvořte si první jarní dort na pískovišti.
- Zazpívejte si na procházce jarní píseň do větru.
- Zatančete jarní tanec.
- Skákejte přes potok.
- Zasadte první semínka.
- Zamávejte slunci.
- Vyroberte si z přírodnin věnec na dveře, vrátka či stůl.
- Svažte větvičky a ozdobte je jarními barvami.
- Posbírejte si přírodniny na stůl a zapalte si večer svíčku.
- Vyrzte si zacvrkat kuličky jako známku jara.
- Nasypejte speciální dobrotu ptačím sousedům.
- Vyrzte k potoku a prozkoumejte břehy.
- Zkontrolujte budky, zda jsou čisté a připravené na hnízdění.
- Udělejte si rychlou procházku v kraťasech.
- Vyfoťte či nakreslete známky jara.
- Hledejte znaky jara v přírodě, zpěv ptáků, jarní vůni ve vzduchu, pučící pupeny, zelenající se trávu apod.
- Pozvěte někoho na jarní procházku za pokladem.
- Vaše vlastní nápady....

Učíme se venku

VELIKONOČNÍ HNÍZDO POKLADŮ

TÝDEN PŘED VELIKONOCI

Vytvořte si s dětmi hnízdo pro své jarní venkovní poklady. Můžete stočit proutky, suchou trávu, naskládat kamínky nebo vyhloubit důlek v zemi. Do svého hnízdečka noste poklady, které najdete během celého týdne při svých procházkách do okolí. Můžete sebrat kamínky, šišky, žaludy a další poklady.

KVĚTNÁ NEDĚLE

2. DUBNA

Květná proto, že se před bohoslužbami a čtením pašijí zdobily kostely květinami. Světily se kočičky, větvičky vrby nebo břízy. Tento zvyk se mezi křesťany dodržuje dodnes. V tento den přijíždí Ježíš do Jeruzaléma a lidé ho vítají palmovými ratolestmi. Na Květnou neděli se také nesmělo péct, aby se v sadech urodilo. Lidé si oblékali nové oblečení, aby rozkvetli jako ratolesti. Všichni se těšili na přicházející Velikonoce.

- Jděte ven a ustříhněte si šetrně „kočičky“ – větvičky z vrby jívy.
- Pupy můžete pozorovat podrobněji. Porovnávejte pupeny/liny na větvích stromů/ keřů. Můžete využít [určovací klíč](#).
- Zjistíte-li, že se větvičky od sebe liší, můžete s nimi začít hrát.
- Vytvořte si například [větvičkové pexeso](#) nebo si označte jednu větvičku bavlnou a k ní se opakovaně vracíte.
- Můžete pozorovat otevírající se pupeny. Zkuste si s pupeny i počítat (sčítat, násobit).

Učíme se venku

MODRÉ PONDĚLÍ

3. DUBNA

Na Modré pondělí se začíná s úklidem domácností, domů a budov. Kostely se zdobily modrou barvou jako symbol čistoty a nevinnosti.

Jděte ven a hledejte modrou barvu v přírodě (modřeneček, ladoňku, modrou oblohu, vodu, potůčky atd.). Můžete využít barevné palety a hledat různé odstíny. Modrá je barvou námořníků. Vytvořte si lodičky z přírodnin či z papíru a pouštějte je po vodě.

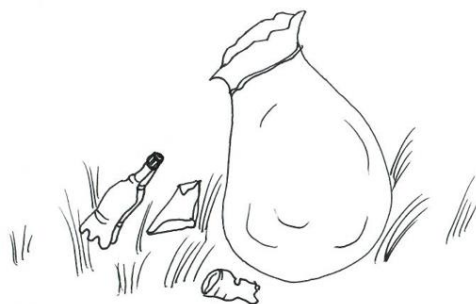

ŽLUTÉ ČI ŠEDIVÉ ÚTERÝ

4. DUBNA

Žluté nebo šedivé úterý. Záleží, jaké bude počasí a jak budete mít doma uklizeno. Je to den, kdy se vymetají kouty a pavučiny.

- Jděte ven a vyrazte na lov odpadků. I příroda kolem nás potřebuje pomoci s úklidem (od našich lidských odpadků).
- Zkuste si vyrobit koště z březových proutků nebo oštěp na lov odpadků.
- Pozorujte oblohu. Jsou na ní šedivé mraky?
- Zkuste najít venku opuštěnou pavučinu a vyzkoušejte, kolik toho unese. Postupně opatrně kladte například borovicové jehličky na pavučinu.
- Vytvořte si i model pavouka z přírodnin.

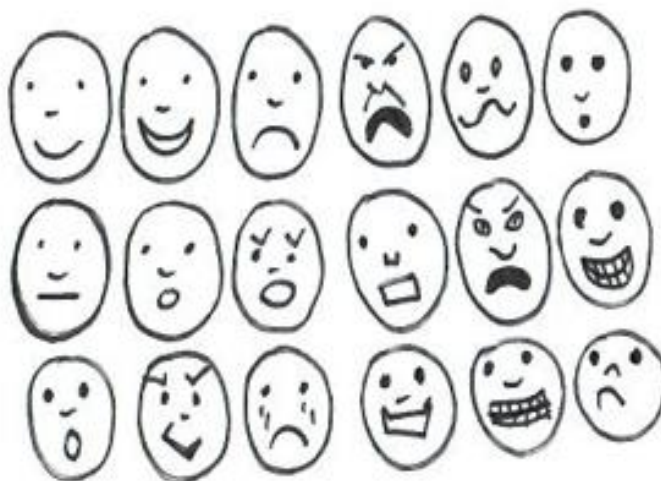
Učíme se venku

ŠKAREDÁ STŘEDA

5. DUBNA

Den, kdy Jidáš zradil Ježíše, a my bychom se neměli škaredit, aby nám to nezůstalo. Den, kdy se také vymetají komíny. Podle toho „Sazometná“ – bylo totiž zvykem vymést důkladně komín a úklidem vyhnat zlé duchy. Podávalo se „škaredé jídlo“. Často to byl bramborák, zelňáky či trhanec. Prostě jídlo, které se natrhalo na kusy, aby nevypadalo dobře, i když dobře chutnalo.

- Jděte ven a změřte výšku komínů, stromů, domu, sebe podle stínu nebo obvod, průměr stromu či komínu.
- Svítí-li sluníčko, zkuste do stínu své hlavy poskládat z přírodnin obličej (škaredé i usměvavé). Zapojit můžete také křídý.
- Nesvítí-li sluníčko, můžete stavět komíny z přírodnin (kamenů, klacků apod.)
- Během procházky zkoušejte obličej různých výrazů. Vzájemně nechte druhého hádat, o jaký výraz obličej jde. Během procházky se pobavte o svých emocích.

Učíme se venku

ZELENÝ ČTVRTEK

6. DUBNA

Na Zelený čtvrtek odlétají zvony, místo nich slyšíme řehtačky. Je to den, kdy proběhla poslední večere, a Ježíše zajali v Getsemanské zahradě. Pečou se jidášky, jí se zelené (kopřivy, špenát apod.). Také se tento den s nikým nehádejte.

- Jděte ven a hledejte kopřivu, zkoumejte ji a poznávejte.
- Kopřivy najdeme všude tam, kde je půda bohatá na dusičnany.
- Můžete si je posbírat do nádivky nebo usušit na čaj. Dříve se kopřivou barvily látky.
- Když se na kopřivu podíváte lupou, zahlédnete zahnuté chloupky.
- Místo řehtačky si vyrobte píšťalku z vrbového proutku. Zkoušejte různou délku a výšku tonů.
- Hledejte, co je v přírodě zeleného k snědku. Ochutnejte třeba bršlici kozí nohu, ptačinec žabinec, pažitku, šťavel nebo mladé lístky pampelišek. A co třeba medvědí česnek a další jedlé rostliny, které jsou na jaře plné vitamínů a energie? Výborný špenát je třeba také z bršlice.

VELKÝ PÁTEK

7. DUBNA

Na Velký pátek si připomínáme smrt Ježíše Krista na kříži. v lidových pověrách je Velký pátek spojován s magickými silami. V tento den se otevírají hory, které vydávají poklady.

- Jděte ven a zmapujte okolí.
- Nakreslete mapu k pokladu pro své kamarády.
- Vytvořte si kříž z klacků a neste ho společně (nebo každý zvlášť) z bodu A do bodu B. Jakým uzlem klacky svážete, aby pevně držely?
- Nemáte náhodou v okolí křížovou cestu? Vydejte se po ní s přáteli. Kolik má zastavení? Cestou můžete trénovat počítání, kolik ještě zbývá zastavení, a také římské číslice.
- Římské číslice se dobře tvoří z klacíků. Tak hurá do toho!

Učíme se venku

BÍLÁ SOBOTA

8. DUBNA

Bílá sobota, které se rovněž přezdívá Svatá nebo Světelná. Název Bílá sobota pravděpodobně pochází od bílých křestních rouch křtěnců, kteří se ze soboty na neděli nechávají pokřtít o velikonoční vigílii. Zároveň je znakem čistoty. Církev prodlévá u Ježíšova hrobu, rozjímá nad jeho utrpením a smrtí a po celý den nekoná žádné liturgické obřady. Je to den bez zmatku, plný ticha a rozjímání. Vrací se zvony z Říma. Večer se v kostelích rozsvěcí paškál = vysoká velikonoční svíce.

- Jděte ven a najděte květ sedmikrásky.
- Vyrýpněte ho i s hlínou a uložte do květináče. Sledujte, kdy se květ otevírá a zavírá.
- Zkuste sedmikrásku umístit do temna. Bude čas otevření a zavírání květu stejný?
- Rozdělte si večer s přáteli oheň. Rozjímejte, co ve vašem životě skončilo a co začíná.
- Připravte si noční cestu světel. Cestu ozářenou světýlky či svíčkami ve sklenkách a vedoucí na nějaké krásné přírodní místo.

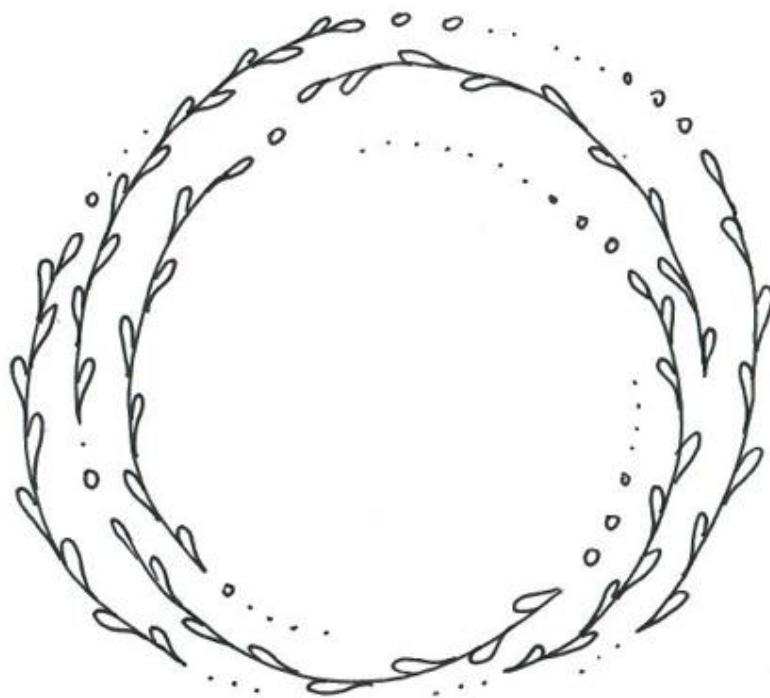
Učíme se venku

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

9. DUBNA

Boží hod Velikonoční, tento den se slaví vzkříšení Ježíše Krista. Na Boží hod se světily velikonoční pokrmy (mazance, vajíčka, chléb, beránci).

- Jděte ven a ozdobte si přírodní kraslice.
- Můžete si vystříhnout oválné vajíčko do papíru a hledat venku krásné barvy a tvary.
- Věnce z proutků můžete také házet na cíl, do koše nebo na kůl.
- Nasbírejte si přírodniny a ozdobte s nimi vajíčka na velikonoční stůl.
- Otestujte i malování bahenních kraslic.
- Nasbírejte větvičky na výrobu pomlázky i výzdobu. Z větviček vytvarujte věnce, vejce, které můžete dozdobit dalšími přírodninami a použít jako výzdobu.
- Jsou ve vašem okolí někde ovce? Pokud ano, navštivte je.
- Vyřízněte si z kartonu ovály, přilepte na ně oboustrannou lepenku a na ni přikládejte různé přírodniny. Vznikne vám přírodní kraslice.

Učíme se venku

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

10. DUBNA

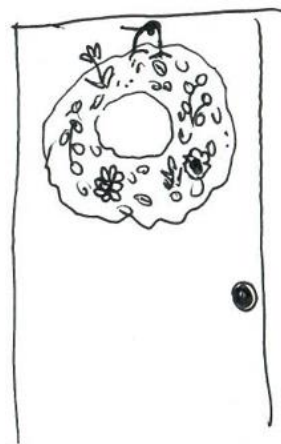
Červené a také Velikonoční pondělí. Dnes chodí koledníci.

- Jděte ven a máte-li pomlázku z čerstvého proutí, zasadte si ji poté, co omladíte pár dívek či žen.
- Dnes je ideální den si venku zaběhat. Můžete tradičně s pomlázkou nebo jen tak. Běžte 1 km nebo 6-12 km jako je počet proutků v pomlázce. Necítíte-li se jako běžci, vyrazte pěšky.
- Zopakujte si, jak jdou jednotlivé velikonoční dny za sebou, a co vše jste teď venku prožili.
- Popište si klacky, kamínky a zkuste je venku seřadit.
- Jednotlivé dny si můžete vyznačit i jako branky na krocket (třeba z ohnutých proutků) a jít si zahrát – projet všechny dny.

Učíme se venku

VAŠE VELIKONOČNÍ VÝZVY VEN

PŘEJEME KRÁSNÉ VELIKONOCE VENKU!

Podpoříme vás na cestě ven.

www.ucimesevenku.cz

Učíme se venku

